

חשוד בתקיפה? במה יכולים להאשים אותך

לעיתים נוצרות בחיים סיטואציות מאתגרות במיוחד שבהן הרוחות מתלהטות, וויכוחים מגיעים עד מהרה לצעקות, קללות ואף הרמת ידיים. הניסיון מראה שבמצבים אלו אפילו אנשים שמעולם לא הסתבכו עם החוק, ושבדרך כלל מסוגלים למשול בעצמם, עלולים להיגרר לקטטה. בשלב זה, במידה שהצד השני הגיש תלונה למשטרה, ימצא את עצמו התוקף בפני חקירה משטרתית העלולה להוביל להמלצה על הגשת כתב אישום. מה יכול להכיל כתב אישום זה, מהם השיקולים המנחים את התביעה ועד כמה מדובר בעבירות חמורות? על כך בשורות הבאות.

קלה כחמורה

למרבה הצער, אלימות אינה נפקדת מהחברה הישראלית ואף מהווה תופעה נפוצה, מה שמוביל לעיתים לתחושה כי מדובר במעשים כמעט נורמטיביים. ואולם, הדברים נראים לגמרי אחרת מבחינתו של החוק, הקובע שכל הפעלת כוח, מכה, דחיפה או נגיעה, אפילו בעקיפין ובכל דרך שהיא, הינה בגדר עבירה פלילית המכונה "תקיפה". זאת כמובן, כל עוד הצד השני לא נתן את הסכמתו לכך, ושהסכמה הושגה ללא תרמית, וכאשר נגרמו לו בגין הפעולה אי נוחות ונזק.

לדוגמא, אם במהלך ויכוח שפרץ משכת בחולצתו של אחר, משכת בידו או אפילו ליטפת אותו בצורה שגרמה לו אי נוחות, ייתכן שיוגש נגדך כתב אישום. אמנם מדובר במקרה הקל ביותר של עבירות התקיפה, המכונה תקיפה סתם, אך חשוב לזכור כי הענישה המרבית עליה עומדת על שנתיים מאסר. זאת כמובן, לצד הרישום הפלילי, החקירות, הדיונים המשפטיים, ועונשים אחרים כמו עבודות שירות ומאסר על תנאי. במילים פשוטות, גם המעשה הקל ביותר עלול להוביל להשלכות קשות מבחינתך.

מי ומה קובע?

כאשר שומעים על עבירת תקיפה חושבים בדרך כלל על אדם אלים שפגע בעוד אחד מקורבנותיו. ואולם, המציאות מוכיחה כי לעיתים קרובות מואשמים בעבירה זו אנשים ללא עבר פלילי, אשר נקלעו למצב בעייתי ולא הצליחו לשלוט בעצמם. ייתכן אפילו שבכלל לא התכוונת לפגוע באחר, לגרום לו נזק או אי נוחות, אך לצורך כתב האישום אין זה משנה. מה שחשוב הוא מבחן התוצאה, כלומר, אם אכן נגרם נזק לאחר או שהוא חש אי נוחות כתוצאה ממעשיך. מרגע שהמותקף פנה למשטרה ודיווח על אי הנוחות, הכאב או הנזק שגרמת, יינתן משקל רב לאופן שבו הוא יציג את המקרה. ככל שהתיאור יהיה חמור יותר ומעורר חשד סביר נגדך, כך עולים הסיכויים להגשת כתב אישום וגם לענישה קשה. מצד שני, גם לעדות שלך בחקירה יינתן משקל גדול, ובוודאי בשלבים מתקדמים יותר מול הפרקליטות ובבית המשפט. לדוגמא, לאור התייעצות עם עורך דינך ניתן לטעון להגנה עצמית, למעשי פרובוקציה שגרמו לך להגיב, ולתאר את הסיטואציה בצורה מקלה ושונה לחלוטין.

מתי העניינים מסתבכים?

חשדות והאשמות בתקיפה סתם מהווים בפני עצמם בעיה רצינית עבור אדם נורמטיבי, אך במקרים מסוימים הדברים יכולים להסתבך עוד יותר. הנה מספר דוגמאות:

□ **נזקים** - אם התקיפה שלך הובילה לנזק משמעותי למותקף, כמו חבלה וסימנים ממשיים על גופו, כבר מדובר בדרגה גבוהה יותר המכונה תקיפה חבלנית. על מנת לסבר את האוזן, הכוונה אפילו לשטף דם, שפשוף או שריטה שניתן לראות על הגוף, ובמקרים אלו הענישה המרבית עומדת על 3 שנות מאסר.

□ **כוונה תחילה** - אם יטען המותקף כי הייתה לך כוונה מראש לפגוע בו, תקבל החקירה כיוון של תקיפה לשם פגיעה או תקיפה לשם גניבה. גם כאן מדובר במדרגה חמורה יותר מאשר תקיפה סתם, והדבר תלוי ביסוד הנפשי, כלומר אם תכננת והתכוונת מראש לחתוך, לדקור או לפגוע בכל דרך שהיא באדם האחר. גם הענישה על עבירה זו עומדת על 3 שנות מאסר.

□ **שותפים** - אם היה לך שותף לתקיפה, ואפילו לא הובילה לחבלה ממשית, העבירה תיקרא תקיפה בצוותא והענישה המרבית עולה ל- 4 שנות מאסר. זוהי כבר תקיפה בנסיבות מחמירות, ואין זה משנה אם היית בקבוצת תוקפים או שרק אדם אחד עזר לך.

□ **את מי תקפת** - ישנם אנשים שתקיפתם מובילה להחמרה בהתייחסות ובענישה. לדוגמא, אם תקפת עובד ציבור כמו אחות, עובד סוציאלי או פקיד ממשלתי אחר, הענישה גבוהה יותר מתקיפה סתם ועומדת על 3 שנות מאסר. יתרה מכך, אם השתמשת בחפץ חד עולה הענישה המרבית במקרה זה ל- 5 שנות מאסר. דוגמא נוספת היא תקיפה של בת זוג שיכולה להוביל לעונש של 3 שנות מאסר, ואפילו ל- 6 שנים מאחורי סורג ובריח אם האלימות בוצעה במסגרת התא המשפחתי. כמו כן, אם תקפת שוטר הענישה היא מאסר מינימום של חודש ימים ועד 3 שנים.

בשורה התחתונה

ראוי לציין שקיימות עוד מדרגות מחמירות של תקיפה, התלויות בין היתר בשימוש בנשק ובחומרת התוצאות (כמו גרימת נזקים קבועים וקשים לקורבן). יחד עם זאת, רוב האנשים שמואשמים לראשונה בחייהם בתקיפה מגיעים למצב זה עקב סיטואציות פחות חריפות, אך עדיין אלימות. לכן, בראש ובראשונה חשוב לזכור כי מבחינת החוק מדובר בעבירה פלילית ובתופעה שיש לעשות הכול על מנת למגרה - לרבות ענישה מרתיעה. שנית, אם אתה חשוד בתקיפה עליך לפנות במהירות לעורך דין פלילי, ויפה שעה אחת קודם.